

Leefbaarheidsmonitor
Amsterdam

Stadsdeel
Slotervaart-
Overtoomse Veld

Amsterdam, november 1995
Van Dijk, Van Someren en Partners B.V.

Paul Boekhoorn
Mireille Geldorp

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Resultaten leefbaarheidsmonitor	3
2.1	Wonen	3
2.2	Buurtvoorzieningen	5
2.3	Verkeer	6
2.4	Onderhoud, beheer openbare orde	7
2.5	Sociale contacten en buurtcohesie	9
2.6	Sociale veiligheid	11
2.7	Specifieke buurtaspecten	15
2.8	Informatieverstrekking en relatie tussen bevolking en stadsdeelbestuur	15
2.9	Leefbaarheid algemeen	19
3	Conclusies	22
	Bijlage 1: Steekproef- en populatieverdeling	24
	Bijlage 2: Kaart Stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld en buurtcombinaties	27

1 Inleiding

Leefbaarheidsmonitor

In het stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld is in september 1995 een groot aantal inwoners gevraagd naar hun oordeel over de leefbaarheid van hun stadsdeel en de eigen buurt. Het instrument dat hierbij is ingezet is de door DSP, in samenwerking met het Amsterdamse bureau voor Onderzoek en Statistiek (O+S), ontwikkelde 'leefbaarheidsmonitor'. Met deze monitor wordt het onderwerp in kwestie gedetailleerd in kaart gebracht en kunnen ontwikkelingen in een stadsdeel nauwgezet worden gevolgd.

Door middel van de leefbaarheidsmonitor kunnen bestuurders een representatief beeld krijgen van de wensen en oordelen van de bewoners van het stadsdeel. Het werken met rapportcijfers als beoordelingscriteria heeft het voordeel dat de gegevens goed te interpreteren en daarnaast breed toepasbaar zijn. De kwaliteit van de leefbaarheid kan namelijk zowel op buurt- als op stadsdeelniveau worden vastgesteld. Bovendien kunnen eventueel stadsdelen ook onderling worden vergeleken.

Daarnaast biedt de monitor, door periodieke herhaling van de meting, de mogelijkheid om binnen een stadsdeel ontwikkelingen op de voet te volgen. Dit laatste is van belang, omdat beleidsmakers hiermee de effecten kunnen vaststellen van gevoerd beleid en van eventuele aanpassingen daarin. De onderzoeksresultaten kunnen dus uitstekend worden gebruikt bij de ontwikkeling, bijstelling en effectmeting van stadsdeelbeleid gericht op het verbeteren van de leefbaarheid.

In de monitor is het begrip **leefbaarheid** uitgewerkt in een groot aantal thema's, die in circa 50 vragen aan de orde komen:

- kwaliteit van de woning;
- inrichting van de woonomgeving;
- buurtvoorzieningen;
- verkeerssituatie (veiligheid en parkeren);
- onderhoud, beheer openbare ruimte;
- sociale contacten en buurtcohesie;
- sociale veiligheid;
- informatieverstrekking aan de burger;
- vragen gericht op specifieke buurtproblematiek;
- de relatie tussen bevolking en stadsdeelbestuur.

De respondenten maken hun waardering voor - of afkeuring van - elk van de diverse aspecten (veelal) kenbaar met een rapportcijfer. Het betreft dan steeds de eigen buurt in het stadsdeel. Het ontwerp van de monitor is dusdanig dat een gedifferentieerd beeld ontstaat van de leefbaarheid in het stadsdeel.

Onderzoeksmethode

Voor het onderzoek in Slotervaart/Overtoomse Veld is gebruik gemaakt van een enquête onder ruim 400 bewoners van het stadsdeel. Deze respons is evenredig gespreid over de vier buurtcombinaties.

Omdat bekend is dat via een (telefonische) enquête allochtonen in het algemeen ondervertegenwoordigd zijn in de netto respons, zijn door middel van face-to-face interviews 40 Turkse en Marokkaanse respondenten in de steekproef opgenomen. Op deze wijze is een vertegenwoordiging van tenminste 10% allochtonen in de steekproef verzekerd. In de bijlage zijn de gegevens over de samenstelling van de steekproefpopulatie nader aangegeven.

2 Resultaten leefbaarheidsmonitor ¹

2.1 Wonen

Onder het thema 'wonen' zijn in de monitor vragen opgenomen over de kwaliteit van de woning en de inrichting van de woonomgeving.

De vragen over de kwaliteit van de woning betreffen de grootte, de ligging en het onderhoud van de woning. Ten aanzien van de inrichting van de woonomgeving zijn vragen opgenomen over de straatverlichting, de bereikbaarheid met het openbaar vervoer en de (mogelijke) vervuiling van de buurt. In tabel 1 zijn voor het stadsdeel als geheel en voor de afzonderlijke buurtcombinaties de scores op de diverse items (gemiddelde rapportcijfers) binnen dit thema aangegeven en wordt een gemiddeld rapportcijfer voor het overkoepelende thema 'wonen' gegeven.

Tabel 1: Wonen

Aspecten die de woning en de woonomgeving betreffen	stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
Grootte woning	* 7,8	7,7	7,8	7,5	8,2
Ligging woning	* 7,9	8,0	7,5	7,6	8,2
Onderhoud aan woning	* 7,2	7,0	7,1	6,6	8,2
Straatverlichting	* 7,5	7,5	7,3	7,2	7,7
Bereikbaarheid buurt met OV	7,7	7,8	7,4	7,7	7,9
'Netheid'/vervuiling van buurt	* 6,5	6,7	5,8	6,3	7,1
Gemiddeld totaal	* 7,4	7,5	7,1	7,2	7,9

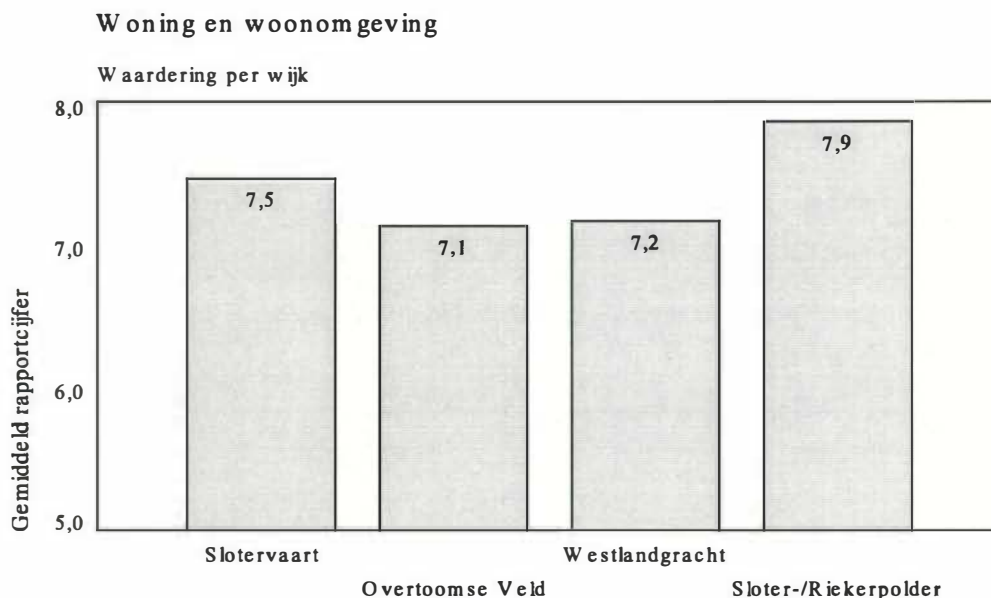
De gemiddelde totale score voor 'het wonen' ligt binnen het stadsdeel op 7,4, waarbij met name de grootte en ligging van de woning en de bereikbaarheid met het openbaar vervoer relatief hoog scoren; daarentegen scoort de netheid/vervuiling van de buurt relatief laag.

Binnen het stadsdeel zijn de respondenten in met name Sloter-Riekerpolder en Slotervaart gemiddeld beschouwd het meest tevreden over de kwaliteit van 'het wonen'. Relatief lage scores zijn op specifieke punten te melden bij het onderhoud van de woningen in Westlandgracht en de vervuiling van de buurt in Overtoomse Veld.

Ten aanzien van de totaal-score 'wonen' valt op te merken dat allochtone respondenten een (significant) lagere waardering hebben voor wonen dan autochtone respondenten.

¹ In de tabellen in dit rapport is bij de cijfers die op een significante afwijking tussen de wijken duiden, een asterisk (*) geplaatst. Dit betekent dat deze verschillen tussen de wijken niet meer op toeval berusten. In de overige gevallen zijn de gemiddelde rapportcijfers van de buurtcombinaties niet significant afwijkend.

Het gemiddelde rapportcijfer ligt bij allochtonen op 7 en bij autochtonen op 7,5. In de volgende grafiek worden de verschillen tussen de vier wijken wat betreft 'wonen' nog eens grafisch weergegeven.

Verhuisplannen

Een aanvullende indicatie voor de wijze waarop 'het wonen' door respondenten wordt gewaardeerd is te vinden in mogelijke verhuisplannen. Aan de respondenten is gevraagd in hoeverre men concrete plannen heeft om binnen een jaar te verhuizen. In tabel 2 zijn de antwoorden hierop weergegeven.

Tabel 2: Verhuisplannen (in %)

	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
ja	18	20	20	24	7
nee	82	80	80	76	93
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Uit tabel 2 komt naar voren dat circa 18% van de respondenten in het stadsdeel concrete plannen heeft om binnen een jaar te verhuizen. Deze plannen leven in iets sterkere mate bij respondenten wonend in Westlandgracht (24%); in Sloter/Riekerpolder leven deze plannen het minst (7%).

2.2 Buurtvoorzieningen

De tevredenheid over de kwaliteit van de buurtvoorzieningen is op basis van een groot aantal vragen gemeten. Het betreft het aanbod van winkels, groenvoorzieningen, speel- en recreatiegelegenheden, buurthuizen, medische- en hulpvoorzieningen, uitgaansmogelijkheden en de aanwezigheid van basis- en middelbare scholen. In tabel 3 worden de resultaten ten aanzien van het thema 'buurtvoorzieningen' aangegeven.

Tabel 3: Buurtvoorzieningen

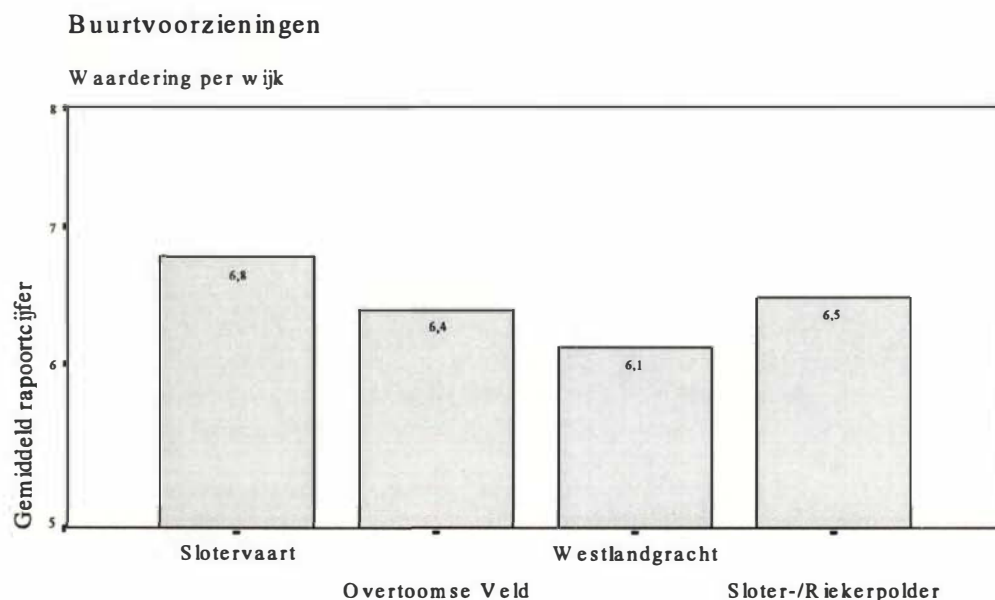
Voorzieningen	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
Aanbod winkels	* 6,8	7,0	5,7	6,9	7,6
Aanbod groenvoorzieningen	* 7,4	7,7	7,4	7,1	6,8
Speelgelegenheden voor kinderen	* 6,5	6,8	6,5	5,7	6,3
Sport- en spelmogelijkheden voor jongeren	* 5,5	5,6	5,5	4,9	5,8
Recreatiemogelijkheden voor volwassenen	* 6,1	6,5	6,1	5,2	5,8
Aanbod buurthuizen en wijkcentra	6,1	6,3	5,7	5,6	6,4
Aanbod medische voorzieningen	* 7,8	7,9	7,7	7,4	8,1
Overige aanbod hulpvoorzieningen	* 6,9	6,9	6,7	6,2	7,6
Aanbod uitgaansmogelijkheden	* 5,1	5,3	5,4	4,7	4,6
Aanbod basisscholen	6,4	6,7	6,8	5,9	5,5
Aanbod middelbare scholen	7,0	6,9	7,4	6,5	5,6
Gemiddeld totaal	* 6,5	6,8	6,4	6,1	6,5

De gemiddelde totale score voor 'buurtvoorzieningen' ligt binnen het stadsdeel op 6,5, waarbij met name het aanbod van medische- en overige hulpvoorzieningen en van groenvoorzieningen positief beoordeeld worden; ook scoren het aanbod van winkels en van (middelbare) scholen relatief hoog. Uitgaansgelegenheden, sport en recreatievoorzieningen (en het aanbod van buurthuizen en wijkcentra) worden daarentegen minder positief beoordeeld.

Als we naar de wijken kijken dan is de gemiddelde tevredenheid over de kwaliteit van de buurtvoorzieningen in Slotervaart het hoogst en in Westlandgracht het laagst (met name vanwege de lage waardering van het aanbod van speel-, sport- en recreatiemogelijkheden).

De waardering voor de buurtvoorzieningen is bij autochtone en allochtone respondenten vergelijkbaar (een rapportcijfer van respectievelijk 6,5 en 6,3).

In de volgende grafiek worden de verschillen tussen de vier wijken wat betreft 'buurtvoorzieningen' nog eens grafisch weergegeven.

2.3 Verkeer

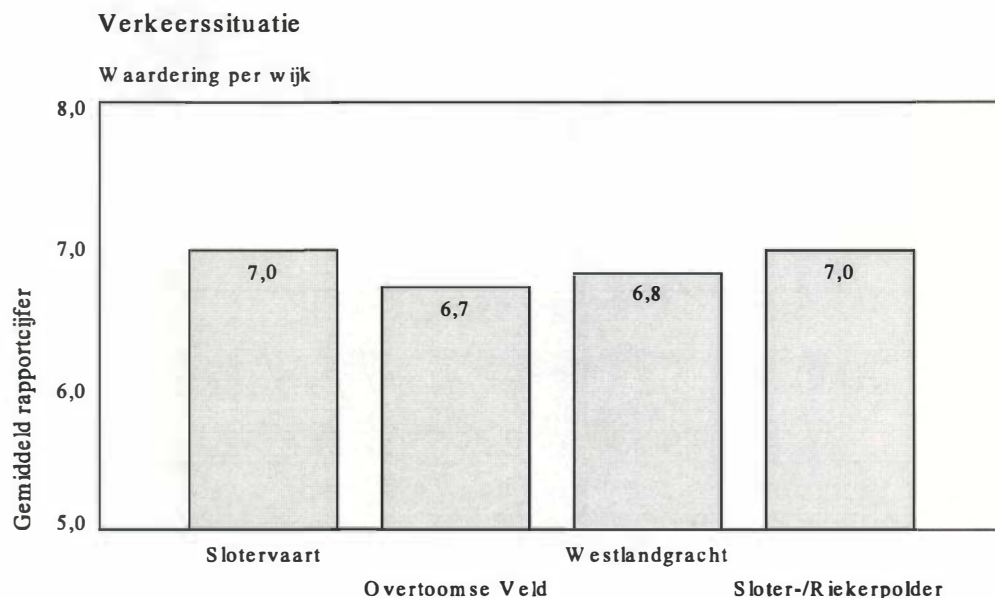
Onder het thema 'verkeer' zijn vragen opgenomen over de veiligheid van voetgangers en fietsers, beoordeling van parkeergelegenheden en van de algemene verkeersveiligheid. Ook deze items dienden door de respondenten met een rapportcijfer te worden beoordeeld.

Tabel 4: Verkeer

Aspecten die het verkeer betreffen	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
Veiligheid voetgangers	* 6,8	6,8	6,3	7,0	7,1
Veiligheid fietsers	* 6,7	6,5	6,6	6,8	7,4
Parkeergelegenheid	* 7,1	7,5	7,2	6,8	6,4
Algemene verkeersveiligheid	6,9	7,0	6,8	6,8	6,9
Gemiddeld totaal	6,9	7,0	6,7	6,8	7,0

De totaal gemiddelde score voor de aspecten die het verkeer betreffen is voor het stadsdeel 6,9, waarbij de verschillende deelaspecten vrijwel hetzelfde scoren over het stadsdeel. Op het terrein van de verkeersveiligheid voor voetgangers scoort Overtoomse Veld iets lager dan de drie andere wijken. De waardering van autochtone en allochtone respondenten voor het 'verkeer' vertoont nauwelijks verschil (een rapportcijfer van respectievelijk 6,9 en 6,8).

In de volgende grafiek worden de verschillen tussen de vier wijken wat betreft 'verkeer' nog eens grafisch weergegeven.

2.4 Onderhoud, beheer openbare ruimte

Onder het thema 'onderhoud' zijn onder meer vragen opgenomen over de tevredenheid over het ophalen van huisvuil, schoonhouden van straten en pleinen, onderhoud parken en plantsoenen, straatverlichting, onderhoud wegdek, trottoirs, e.d. In tabel 5 zijn de scores op deze vragen aangegeven.

Tabel 5: Onderhoud

Aspecten die het onderhoud van de openbare ruimte betreffen	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
Ophalen van huisvuil	7,2	7,4	6,8	7,3	7,4
Schoonhouden van straten en pleinen	* 6,9	7,3	6,6	6,9	6,6
Onderhoud parken en plantsoenen	7,2	7,4	7,0	7,1	6,9
Onderhoud gemeenschappelijke tuinen door woningbouwcorporaties	7,4	7,4	7,2	7,7	7,2
Onderhoud straatverlichting	7,6	7,7	7,5	7,7	7,6
Onderhoud wegdek, trottoirs	6,9	7,1	6,6	7,0	6,8
Onderhoud overig straatmeubilair	* 7,0	7,3	6,7	7,0	7,0
Onderhoud algemeen	* 7,2	7,4	6,9	7,1	7,0
Gemiddeld totaal	* 7,1	7,4	6,9	7,2	7,1

Bewoners van het stadsdeel beoordelen de kwaliteit van het onderhoud/beheer van de openbare ruimte gemiddeld met een 7,1. Aspecten die gemiddeld (iets) minder positief worden beoordeeld zijn het schoonhouden van straten en pleinen en het onderhoud aan wegdek en trottoirs; het onderhoud van de straatverlichting wordt positief beoordeeld. Bewoners van Slotervaart zijn over het algemeen het meest positief over het onderhoud, bewoners van Overtoomse Veld beoordelen de kwaliteit van het onderhoud als het minst positief.

Allochtone respondenten geven een vergelijkbare waardering aan het onderhoud van de openbare ruimte als autochtone respondenten (respectievelijk 7,3 en 7,1).

In hoeverre de bewoners vinden dat het onderhoud de laatste jaren is verbeterd of verslechterd wordt in tabel 6 aangegeven.

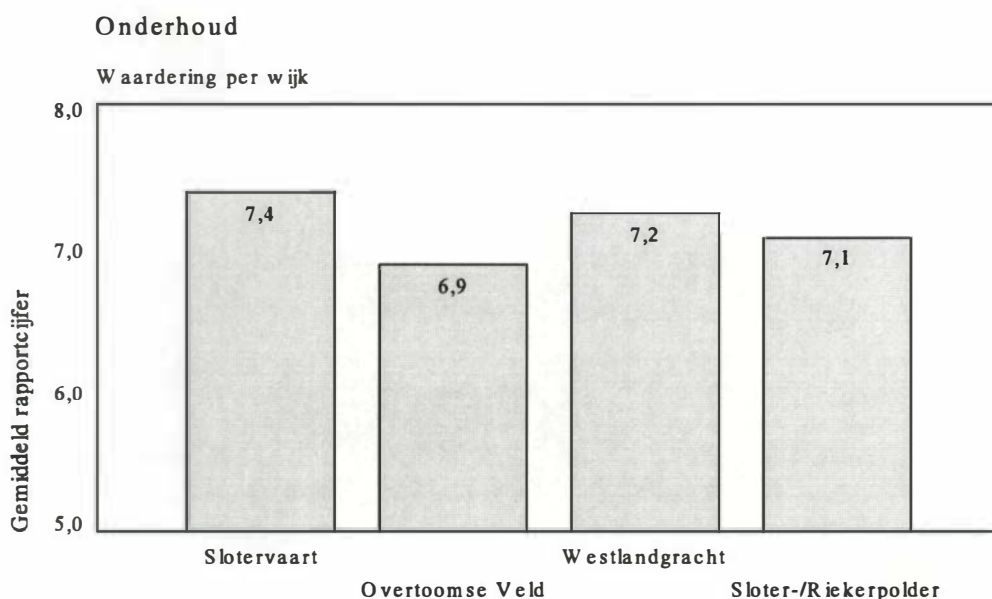
Tabel 6: Ontwikkeling onderhoud openbare ruimte (in %)

	Stadsdeel
Sterk verbeterd	3
Verbeterd	35
Geen verandering	38
Verslechterd	8
Sterk verslechterd	2
Weet niet, geen mening	15
Totaal	100

Uit de tabel komt naar voren dat een groot deel van de respondenten vindt dat het onderhoud van de openbare ruimte (sterk) is verbeterd (38%); 10% vindt daarentegen dat het onderhoud is verslechterd. Over het algemeen is men derhalve positief over het huidige onderhoud van de openbare ruimte.

Het positieve oordeel over de verbetering van het onderhoud openbare ruimte komt vooral voor in Slotervaart (46% vindt de situatie aldaar verbeterd), hetgeen aansluit bij de (hoge) huidige waardering van het onderhoud.

In de volgende grafiek worden de verschillen tussen de vier wijken wat betreft 'onderhoud openbare ruimte' nog eens grafisch weergegeven.

2.5 Sociale contacten en buurtcohesie

Voor dit thema zijn vragen gesteld over contacten met burens, ervaren overlast van burens en is een beoordeling gevraagd van de wijze waarop verschillende bevolkingsgroepen in het stadsdeel, respectievelijk wijken samenleven. De gegevens hierover zijn in de tabellen 7 - 10 opgenomen. In tabel 7 worden de gemiddelde rapportcijfers weergegeven waarmee respondenten het contact met de naaste burens waarden.

Tabel 7: Sociale contacten

	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
Contact met burens	* 7,1	7,0	7,0	6,8	7,6

De contacten met burenen worden op stadsdeelniveau met een 7,1 beoordeeld; tussen de wijken zitten lichte verschillen, waarbij Sloter-Riekerpolder relatief hoog scoort en Westlandgracht als laagste.

Tevens is aan de bewoners gevraagd of het contact met de burenen in de laatste jaren verbeterd dan wel verslechterd is. Uit de volgende tabel blijkt dat het contact met burenen de laatste jaren globaal beschouwd is verbeterd: 19% vindt dat deze contacten (sterk) zijn verbeterd, 10% vindt deze contacten (sterk) verslechterd. De grootste groep (63%) ziet daarbij geen veranderingen in de contacten met burenen. Een verbetering wordt met name geconstateerd in Slotervaart (22%) en Sloter-Riekerpolder (21% vindt daar het contact met de burenen verbeterd).

Tabel 8: Ontwikkeling contacten met burenen (in %)

	Stadsdeel
Sterk verbeterd	3
Verbeterd	16
Geen verandering	63
Verslechterd	6
Sterk verslechterd	4
Weet niet, geen mening	8
Totaal	100

Tabel 9: Ervaren overlast van burenen (in %)

Mate waarin men overlast ondervindt van burenen	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
Veel tot dagelijks	11	8	14	17	6
Soms	30	28	33	28	32
Nooit	59	65	53	56	62
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Van de bewoners in het stadsdeel stelt bijna 60% geen burenenoverlast te ervaren, terwijl iets meer dan 10% stelt hier vaak of zelfs dagelijks last van te hebben. Deze veelvuldige burenenoverlast wordt relatief vaak gemeld door respondenten in de wijken Westlandgracht en Overtoomse Veld.

Tabel 10: Samenleven verschillende bevolkingsgroepen (in %)

Wijze waarop dit ervaren wordt	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westland-gracht	Sloter/Riekerpolder
(Zeer) positief	41	36	33	43	53
Neutraal	39	43	32	42	39
(Zeer) negatief	20	22	34	14	8
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Het 'inter-etnisch samenleven' wordt op stadsdeelniveau door 20% als (zeer) negatief beoordeeld, meer dan 40% heeft daarentegen een positief oordeel hierover. In Sloter-Riekerpolder is men het meest positief over het samenleven met verschillende bevolkingsgroepen. Vooral in Overtoomse Veld (34%) en in mindere mate ook in Slotervaart (22%) wordt hier opvallend vaak negatief over geoordeeld.

Allochtone respondenten hebben een positievere beoordeling van het 'inter-etnisch samenleven' dan autochtone respondenten; 65% van de allochtonen beoordeelt het samenleven met verschillende bevolkingsgroepen als (zeer) positief, terwijl 37% van de autochtone bewoners dit als (zeer) positief ervaart.

2.6 Sociale veiligheid

De ervaren 'veiligheid' in het stadsdeel is onder meer gebaseerd op de beoordeling van het gevoel van veiligheid, de perceptie over het voorkomen van delicten en van het feitelijk slachtofferschap. Deze gegevens zijn in tabel 11 - 15 aangegeven.

Tabel 11: Veiligheid

'Veiligheid'	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westland-gracht	Sloter/Riekerpolder
	* 6,3	6,7	5,3	6,4	6,8

Het rapportcijfer voor de beoordeelde 'veiligheid' in het stadsdeel ligt op 6,3, waarbij Sloter-Riekerpolder en Slotervaart relatief hoog scoren en Overtoomse Veld een onvoldoende scoort.

Tabel 12: Ontwikkeling veiligheid (in %)

	Stadsdeel
(Sterk) Verbeterd	10
Geen verandering	52
(Sterk) verslechterd	25
Weet niet, geen mening	14
Totaal	100

Bewoners van het stadsdeel vinden globaal beschouwd dat de veiligheid in hun buurt in de laatste jaren is verslechterd; ongeveer een kwart van de respondenten vindt de veiligheidssituatie (sterk) verslechterd, terwijl slechts 10% in deze situatie een verbetering ziet. Ongeveer de helft van de respondenten ziet geen verandering in de veiligheidssituatie in hun buurt. Een verslechtering wordt met name geconstateerd door bewoners van Overtoomse Veld (41% vindt de veiligheidssituatie aldaar verslechterd).

Tabel 13: Perceptie inzake het plaatsvinden van incidenten

	vaak	soms	(bijna) nooit	weet niet
Fietsendiefstal	24	26	28	22
Diefstal uit auto's	25	35	25	15
Bekladding van muren en/of gebouwen	23	30	45	3
Overlast van groepen jongeren	16	26	56	3
Inbraak in woningen	22	40	33	6
Beroving op straat	8	21	57	14
Vernieling van telefooncellen, bus- of tramhokjes	12	24	56	8
Bedreiging	6	12	67	15
Gewelddelicten	3	13	67	17
Geluidsoverlast door verkeer	34	23	42	1
Overige geluidsoverlast	23	25	51	2

Uit tabel 13 komt naar voren dat bewoners van het stadsdeel inschatten dat met name de volgende voorvallen en misdrijven vaak (in aflopende volgorde) plaatsvinden:

- geluidsoverlast door verkeer;
- diefstal uit auto's;
- fietsendiefstal;
- bekladding van muren/gebouwen;
- overige geluidsoverlast en
- inbraak in woningen.

Een gevoel van onveiligheid op straat kan leiden tot *het mijden van bepaalde plekken of straten in een buurt*. Het blijkt dat bijna 30% van de respondenten wel eens bepaalde plekken in de buurt mijdt omdat men deze als onveilig ervaart, 16% doet dat zelfs vaak.

In het kader van het thema 'veiligheid' is tevens aan de bewoners van het stadsdeel gevraagd naar het oordeel over het functioneren van de politie. In tabel 14 wordt dit oordeel weergegeven.

Tabel 14: Oordeel functioneren van de politie (in %)

	Stadsdeel
Zeer tevreden	2
Tevreden	34
Niet tevreden, niet ontevreden	30
Ontevreden	15
Zeer ontevreden	5
Onbekend	15
Totaal	100

Het oordeel over het functioneren van de politie in de buurt is gematigd positief; 36% is hierover (zeer) tevreden en 30% is neutraal in haar mening. Daarentegen is circa 20% ontevreden over het functioneren van de politie in de buurt. Ontevredenheid komt relatief vaak voor bij respondenten in Overtoomse Veld (28%).

Naast de vragen over de beleving van (on)veiligheid in de buurt en het functioneren van de politie, is tevens gevraagd naar het feitelijk slachtofferschap van bewoners als gevolg van delicten. In tabel 15 is aangegeven hoeveel respondenten in de voorafgaande 12 maanden één of meerdere malen slachtoffer zijn geworden van delicten. Tevens worden ter vergelijking de gegevens van de Politiemonitor 1993 over de politieregio Amsterdam-Amstelland vermeld.

Tabel 15: Aantal keren slachtofferschap (abs.)

Delicten	1 keer	2-3 keer	4-5 keer	> dan 5 keer	Totaal stadsdeel		Politie monitor 1993
					n	% ²	%
Autodiefstal ³	16	1	0	0	17	6	2
Diefstal uit auto	23	14	1	2	40	14	10
Diefstal vanaf auto ⁴	37	20	3	2	63	23	21
Fietsdiefstal ⁵	28	19	2	0	49	6	19
Diefstal tas/portemonnee met geweld	1	1	0	0	2	1	2
Diefstal tas/portemonnee zonder geweld	17	3	0	0	20	5	8
Overige diefstal	24	10	1	3	41	10	11
Poging inbraak woning (zonder diefstal)	30	8	0	1	39	10	9
Diefstal uit woning	15	4	1	0	20	5	5
Beschadiging/vernieling eigendom	24	13	5	3	45	11	8
Bedreiging met lichamelijk geweld	10	6	1	0	17	4	9
Mishandeling	4	0	0	0	4	1	2
Aanrijding	10	2	0	0	12	3	3
Ander misdrijf	2	1	0	0	3	1	2

Het feitelijk slachtofferschap is in de tabel uitgesplitst naar een groot aantal delicten. Delicten die relatief vaak voorkomen zijn diefstal vanaf auto, diefstal uit auto, beschadiging van eigendom en inbraak in woning. Van diefstal vanaf auto is zelfs bijna een kwart van de autobezitters slachtoffer geworden, terwijl bij 14% van hen diefstal uit de auto wordt gemeld. Bij circa 10% van de respondenten is bij de woning ingebroken en eigendom beschadigd dan wel vernield.

Het slachtofferpercentage voor (poging tot) inbraak en mishandeling ligt onder allochtonen significant hoger dan onder autochtonen. Voor de overige delicten is dat niet het geval.

In vergelijking met gegevens uit de Politiemonitor (1993) over de regio Amsterdam-Amstelland valt op dat in het stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld relatief vaak

2 Percentage van het totaal aantal respondenten (n=408).

3 Het gaat bij de delicten met betrekking tot de auto om een totaal van 277 respondenten, ofwel 68% (van de 408 respondenten) dat de beschikking heeft over een auto.

4 Onder diefstal vanaf auto wordt verstaan: het stelen of vernielen van onderdelen aan de buitenkant van de auto, zoals autospiegel, antenne, wiel of andere onderdelen.

5 Het betreft hier het percentage van het aantal respondenten dat meldt dat het huishouden over tenminste één fiets beschikt. Het gaat hier om 332 respondenten (81%).

sprake is van autodiefstal en diefstal uit auto. Ook scoort beschadiging/vernieling eigendom relatief hoog. Fietsdiefstal, diefstal tas/portemonnee zonder geweld en bedreiging liggen daarentegen lager dan de cijfers van de politieregio.

2.7 Specifieke buurtaspecten

Aan bewoners van het stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld zijn enkele vragen gesteld over specifieke aspecten die in een aantal buurten in het stadsdeel de 'leefbaarheid' kunnen beïnvloeden. Voor alle buurten in het stadsdeel betreft het de mogelijke overlast als gevolg van het vliegverkeer van en naar Schiphol. Daarnaast zijn voor specifieke buurten vragen gesteld over de rol van stadswachten, buurtbeheerprojecten en over woningverbetering en nieuwbouw van woningen.

Overlast vliegverkeer Schiphol

Uit tabel 16 komt naar voren dat een groot deel van de respondenten (bijna 40%) vaak overlast ondervindt van het vliegverkeer van en naar Schiphol. Daarnaast ondervindt meer dan 40% soms overlast. Het overgrote deel van de respondenten meldt derhalve in meer of mindere mate overlast te ondervinden van Schiphol.

Tabel 16

Overlast Schiphol	Stadsdeel (%)
Vaak	39
Soms	43
Nooit	17
Totaal percentage	100

Bijdrage stadswachten

In Overtoomse Veld en Westlandgracht zijn sinds enige tijd stadswachten aangesteld. Aan bewoners van deze buurtcombinaties is gevraagd naar een oordeel over de bijdrage van de stadswachten aan de veiligheid en leefbaarheid in deze twee buurten. Bijna tweederde van de respondenten vindt deze bijdrage (een beetje) positief, terwijl meer dan een derde geen positieve bijdrage herkent.

Tabel 17

Positieve bijdrage stadswachten	Stadsdeel (%)
positief	36
beetje positief	27
nee	37
Totaal percentage	100

Buurtbeheerproject Overtoomse Veld

De ervaringen met het buurtbeheerproject wordt door 30% van de inwoners van Overtoomse Veld positief beoordeeld. De bekendheid van het project blijkt echter aan de lage kant aangezien 61% niet van het project heeft gehoord (hierbij dient te worden opgemerkt dat men sinds 1 jaar met het project bezig is).

Tabel 18

Ervaringen	Stadsdeel (%)
positief	30
nooit van gehoord	61
negatief	9
Totaal percentage	100

Woningverbetering en nieuwbouw Overtoomse Veld

In het noordelijk deel van de wijk Overtoomse Veld wordt op korte termijn gestart met woningverbetering en bovendien zal er nieuwbouw plaatsvinden van onder andere koopwoningen. Aan de bewoners is gevraagd of deze maatregelen de veiligheid en leefbaarheid in de wijk ten goede zullen komen.

De woningverbetering en nieuwbouw worden in dit kader als redelijk positief beoordeeld; bijna 70% meent dat dit in meer of mindere mate een bijdrage zal leveren aan de verbetering van de leefbaarheid in de wijk. Daarentegen is meer dan 30% van mening dat uitvoering van deze plannen geen bijdrage zal leveren aan de leefbaarheid in de wijk.

Tabel 19

Bijdrage aan leefbaarheid	Stadsdeel (%)
(tamelijk) veel	44
beetje	25
nee	31
Totaal percentage	100

Buurtbeheerproject Delflandplein (Westlandgracht)

De ervaringen van bewoners met het buurtbeheerproject Delflandplein worden door 34% positief beoordeeld, maar (ook) hier geldt dat de bekendheid van het project beperkt is, aangezien bijna 60% nog nooit van het project heeft gehoord.

Tabel 20

Ervaringen	Stadsdeel (%)
positief	34
nooit van gehoord	59
negatief	7
Totaal percentage	100

2.8 Informatieverstrekking en relatie tussen bevolking en stadsdeelbestuur

In de leefbaarheidsmonitor zijn ook vragen opgenomen over de rol van het stadsdeel als dienstverlenende instantie en als bestuur. Het betreft onder meer vragen over de serviceverlening door ambtenaren, het optreden van het stadsdeelbestuur bij het aanpakken van problemen in de buurt, de informatievoorziening en eventuele klachtenafhandeling door ambtenaren of bestuur van het stadsdeel.

Tabel 21: Informatie en relatie stadsdeel - bewoners

Aspecten die de relatie stadsdeel-bewoners betreffen	stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
Service ambtenaren	*7,3	7,7	7,5	7,3	6,8
Functioneren stadsdeelbestuur	6,3	6,5	6,4	6,0	6,4
Informatievoorziening	*6,3	6,3	6,3	6,0	6,7
Voorlichtingsbijeenkomsten	*6,0	5,2	6,4	6,4	5,9
Klachtenbehandeling	5,1	5,4	5,0	5,4	4,8
Gemiddeld totaal	6,5	6,5	6,4	6,4	6,5

Van de respondenten in Slotervaart/Overtoomse Veld heeft 49% wel eens contact gehad met ambtenaren van het stadsdeeltkantoor. De service die door de ambtenaren op het stadsdeeltkantoor wordt verleend (bij Burgerzaken), wordt door deze groep respondenten gewaardeerd met een 7,3. Met name respondenten in Sloter-Riekerpolder zijn relatief minder tevreden met de verleende service door ambtenaren.

Bijna een kwart van de respondenten (24%) blijkt niet op de hoogte te zijn van het feit

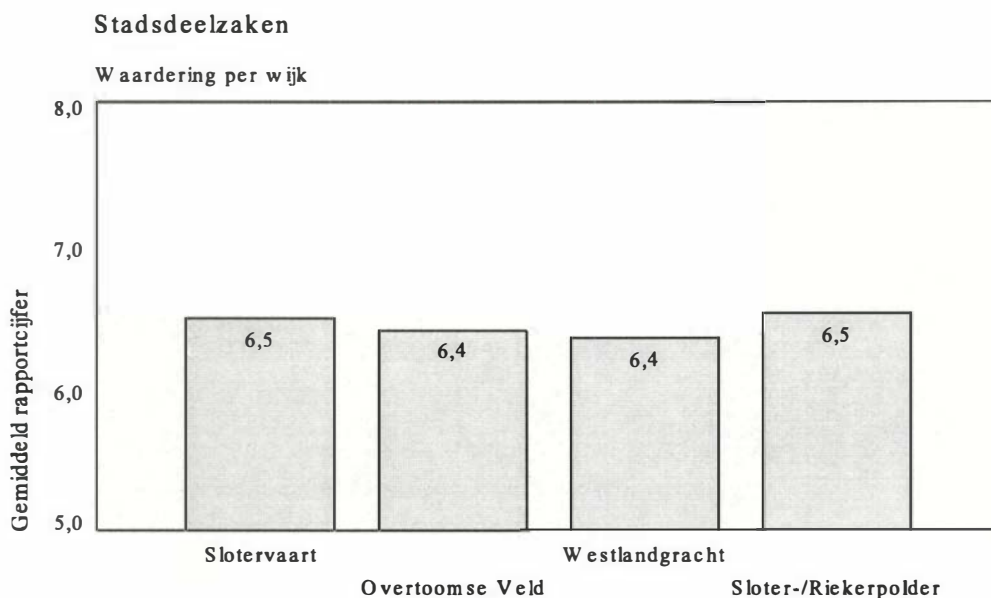
dat het stadsdeel een politiek bestuur heeft, bestaande uit een deelraad en een dagelijks bestuur. In de wijk Slotervaart ligt dit percentage hier nog ruim 10% boven; in de wijk Sloter-Riekerpolder ligt het percentage hier 12% onder. Het functioneren van het politieke bestuur van het stadsdeel, met name wanneer het gaat om het aanpakken van problemen in de buurt, wordt door de groep met kennis van het stadsdeelbestuur beoordeeld met gemiddeld een 6,3. Hierin doen zich tussen de 4 wijken nauwelijks verschillen voor.

Ondanks het lage kennisniveau van en de matige waardering voor het politieke stadsdeelbestuur, geeft 83% van de respondenten aan geïnteresseerd te zijn in informatie van het stadsdeel over zaken die spelen in de eigen buurt. De aanpak van veiligheid, de bebouwing en de verkeerssituatie werden hierbij genoemd als voorbeeld. De mate waarin men de afgelopen tijd heeft kunnen beschikken over dergelijk informatiemateriaal wordt gewaardeerd met een 6,3.

Een kwart van de bewoners (23%) heeft wel eens een voorlichtings- of inspraakavond bezocht die door het stadsdeel was georganiseerd. De waardering voor het verloop van (een) dergelijke bijeenkomst(en) was (net) voldoende.

De afhandeling van klachten door ambtenaren van het stadsdeel of het -bestuur wordt negatief beoordeeld. Op dit item scoort het stadsdeel gemiddeld niet hoger dan een 5,1. Het gaat hierbij om ongeveer een vijfde van de respondenten (21%) dat zich wel eens met een klacht tot het stadsdeel heeft gewend.

Het gemiddelde rapportcijfer (over de voorgaande aspecten dienstverlening en optreden van het bestuur) wordt door de bewoners van het stadsdeel gesteld op 6,5. In dit gemiddelde is nauwelijks onderscheid te herkennen tussen de bewoners van de vier wijken.

2.9 Leefbaarheid algemeen

Als globale indicatie is aan de respondenten gevraagd in hoeverre het afgelopen jaar de leefsituatie in hun buurt is verbeterd of verslechterd door het beleid van het stadsdeel en welk 'totaal-cijfer' men aan de leefbaarheid in de buurt zou willen geven.

Tabel 22: Verandering leefsituatie (in %)

	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westlandgracht	Sloter/Riekerpolder
(Sterk) verbeterd	24	24	29	24	17
Onveranderd	41	45	39	36	45
(Sterk) verslechterd	9	8	14	9	4
Weet niet, geen mening	26	23	18	31	34
Totaal percentage	100	100	100	100	100

Uit de tabel komt naar voren dat een kwart van de respondenten (24%) vindt dat de leefsituatie in hun buurt de laatste jaren is verbeterd. Daarentegen meent 9% van de respondenten dat de leefbaarheid juist is verslechterd. Ongeveer 40% vindt de situatie onveranderd (een grote groep van 26% heeft echter geen mening of weet het niet). Globaal beschouwd is er een redelijk positieve beoordeling van de verandering in de leefsituatie in het stadsdeel.

Tabel 23: Leefbaarheid algemeen

	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westland-gracht	Sloter/Riekerpolder
Totaalcijfer	*7,3	7,4	6,8	7,1	7,8

De algehele leefsituatie in het stadsdeel wordt gekenmerkt met een ruime voldoende (7,3). Hierbij wordt de leefbaarheid in Sloter-Riekerpolder en Slotervaart gemiddeld beter beoordeeld dan de leefbaarheid in Overtoomse Veld en Westlandgracht. Allochtone respondenten geven een gemiddeld lager rapportcijfer aan de leefbaarheid in het stadsdeel dan autochtone respondenten (respectievelijk 6,9 en 7,3).

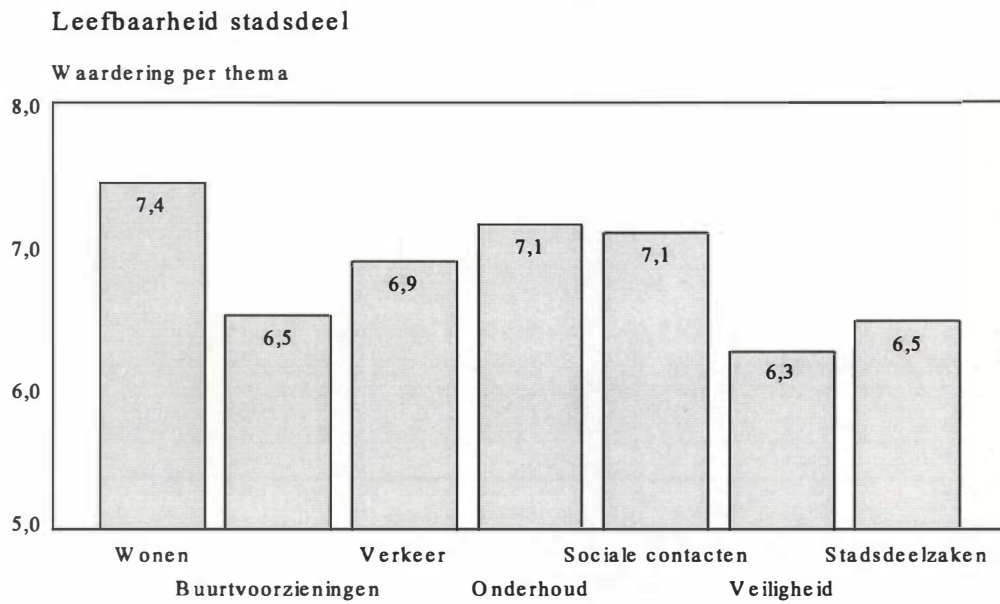
Resumé

In de volgende tabel worden de rapportcijfers over de onderzochte leefbaarheidsthema's samenvattend in een 'totaal-tabel' gepresenteerd.

Tabel 24: Totaaltabel leefbaarheidsthema's

Leefbaarheidsaspecten	Stadsdeel	Slotervaart	Overtoomse Veld	Westland-gracht	Sloter/Riekerpolder
Wonen	7,4	7,5	7,1	7,2	7,9
Buurtvoorzieningen	6,5	6,8	6,4	6,1	6,5
Verkeer	6,9	7,0	6,7	6,8	7,0
Onderhoud openb. ruimte	7,1	7,4	6,9	7,2	7,1
Sociale contacten	7,1	7,0	7,0	6,8	7,6
Veiligheid	6,3	6,7	5,3	6,4	6,8
Info en relatie stadsdeel	6,5	6,5	6,4	6,4	6,5

De gemiddelde rapportcijfers van de verschillende thema's worden op stadsdeelniveau in de volgende grafiek nogmaals weergegeven.

3 Conclusies

Uit de leefbaarheidsmonitor komt naar voren dat de waardering van de bewoners van de leefbaarheid in het stadsdeel gematigd positief is. In een rapportcijfer uitgedrukt scoort de leefbaarheid gemiddeld ongeveer een zeven. De scores voor de onderscheiden thema's variëren tussen een 6,3 en 7,4 zodat ieder thema in ieder geval een voldoende scoort. Er is daarbij ook geen sprake is van een extreem positieve dan wel negatieve beoordeling van een of meer van de leefbaarheidsaspecten.

Een thema dat verhoudingsgewijs goed wordt gewaardeerd is 'wonen': de ligging en grootte van de woning en de bereikbaarheid met het openbaar vervoer worden redelijk positief gewaardeerd (de vervuiling in sommige wijken wordt daarentegen minder positief gewaardeerd).

Thema's die relatief laag scoren zijn (items binnen) buurtvoorzieningen, de informatievoorziening en 'relatie' met het stadsdeel en de sociale veiligheid.

Wat betreft buurtvoorzieningen worden met name het aanbod van uitgaansgelegenheden en van sport- en spelmogelijkheden voor jongeren als onvoldoende beoordeeld; recreatiemogelijkheden voor volwassenen en het aanbod van buurthuizen en wijkcentra scoren amper een voldoende. Als we naar de wijken kijken dan is de gemiddelde tevredenheid over de kwaliteit van de buurtvoorzieningen in Slotervaart het hoogst en in Westlandgracht het laagst.

Ten aanzien van de dienstverlenende functie van het stadsdeel blijkt dat met name de afhandeling van klachten van burgers door het stadsdeel door bewoners negatief wordt beoordeeld. Opvallend is overigens dat een groot deel van de respondenten (bijna een kwart) niet op de hoogte is van het feit dat het stadsdeel een politiek bestuur heeft.

Het 'veiligheidsaspect' wordt in het stadsdeel relatief laag gewaardeerd. Bovendien vinden bewoners in het stadsdeel de veiligheid in hun buurt in de laatste jaren verslechterd; ongeveer een kwart van de respondenten vindt de veiligheidssituatie (sterk) achteruit gegaan. Deze verslechtering wordt met name geconstateerd door bewoners van Overtoomse Veld. Delicten die in het stadsdeel relatief vaak voorkomen zijn diefstal vanaf auto, beschadiging van eigendom, diefstal uit auto en inbraak in woning.

Het thema 'verkeer' scoort gemiddeld een 6,9 en wordt derhalve als gematigd positief beoordeeld. De veiligheid van fietsers scoort in het algemeen iets lager, terwijl de veiligheid van voetgangers met name in Overtoomse Veld maar net voldoende wordt gewaardeerd.

Het onderhoud en beheer van de openbare ruimte wordt positief beoordeeld (met een 7,1 als gemiddelde rapportcijfer); bovendien vindt een groot deel van de respondenten dat het onderhoud de laatste jaren is verbeterd.

Binnen het thema 'sociale contacten en buurtcohesie' worden de contacten met burens met een 7,1 beoordeeld. Ook vindt men dat het contact met burens globaal beschouwd iets is verbeterd. Veelvuldige burenoverlast wordt vaak gemeld door respondenten in de

wijken Westlandgracht en Overtoomse Veld.

Het 'samenleven met verschillende bevolkingsgroepen' wordt door 40% als positief beoordeeld, 20% heeft daarentegen een negatief oordeel hierover. Met name in Overtoomse Veld en Slotervaart wordt hier opmerkelijk vaak negatief over geoordeeld. Bij een globale beschouwing van de 'sociale contacten en de buurtcohesie' in de verschillende wijken blijkt dat Sloter-Riekerpolder positief en Overtoomse Veld relatief negatief scoren.

De algemene beoordeling van de leefbaarheid in het stadsdeel is ruim voldoende. De leefbaarheid wordt in Sloter-Riekerpolder en Slotervaart iets beter beoordeeld dan in Overtoomse Veld en Westlandgracht. Met name in Overtoomse Veld worden aspecten als veiligheid en samenleven met verschillende bevolkingsgroepen redelijk negatief beoordeeld.

Een kwart van de respondenten vindt dat de leefbaarheid in hun buurt de laatste jaren is verbeterd; een kleinere groep meent dat de leefbaarheid juist is verslechterd. Globaal beschouwd is er een redelijk positieve beoordeling van de veranderingen in de leefbaarheid in het stadsdeel.

Bijlage 1: Steekproef- en populatieverdeling Slotervaart/Overtoomse Veld

Het stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld is samengesteld uit 4 buurtcombinaties. In tabel A0 wordt deze opbouw vermeld, samen met de aantallen inwoners en de steekproefaantallen.

Tabel A0: Stadsdeelopbouw

	hele stads- deel	Slotervaart	Overtoomse Veld	West- land- gracht	Sloter/ Rieker- polder
Buurtcombinatie		85	86	87	88
Populatie-aantallen	35127	13066	9079	5005	7977
Steekproefaantallen	408	116	101	97	94

In het onderzoek is gestreefd naar een steekproefomvang van 400 respondenten, gelijk verspreid over de 4 wijken. Hiervoor is een gestratificeerde steekproef getrokken. De strata worden gevormd door de vier buurtcombinaties. Deze zouden elk met 100 respondenten vertegenwoordigd worden in de steekproef. Aangezien de vier buurtcombinaties verschillende aantallen inwoners hebben, is sprake van een niet-proportionele steekproef. Om de buurtcombinaties evenredig te vertegenwoordigen in de totaalcijfers, worden de rapportcijfers, voor het bepalen van een gemiddelde op stadsdeelniveau, gewogen.

In de volgende tabellen wordt naast de steekproefverdeling eveneens de samenstelling van de populatie van het stadsdeel weergegeven voor de variabelen samenstelling van het huishouden, geboorteland respondent, sekse en leeftijd.

Wat betreft de samenstelling van het huishouden kan worden opgemerkt dat de steekproef op stadsdeelniveau vrij goed overeenkomt met de samenstelling van de populatie. Wel ligt - op het niveau van de buurtcombinaties - in de Westlandgrachtbuurt en vooral in de Sloter-/Riekerpolder het percentage alleenstaanden in de steekproef lager dan in de populatie.

De sekseverdeling van de steekproef is op stadsdeelniveau vrijwel identiek aan die van de populatie. In Overtoomse Veld vinden we in de steekproef een geringe oververtegenwoordiging van mannen en in Sloter-/Riekerpolder zijn de mannen in de steekproef enigszins ondervertegenwoordigd.

Ook de leeftijdsverdeling van de steekproef kan vrij redelijk worden genoemd. Alleen vinden we in Overtoomse Veld in de steekproef een sterke oververtegenwoordiging van 65-plussers. In de buurtcombinatie Slotervaart is dat in mindere mate, eveneens het

geval.

Op stadsdeelniveau zijn bewoners met een Turkse achtergrond goed vertegenwoordigd. Het aantal Marokkanen is echter nog onvoldoende vertegenwoordigd, evenals Surinamers en 'overigen'. Al met al is het percentage allochtonen dat in het stadsdeel woonachtig is, twee keer zo hoog als het percentage dat in de steekproef is opgenomen. Het aandeel van allochtone respondenten is dus laag, dit ondanks de extra inspanningen om stadsdeelbewoners uit deze doelgroep met face-to-face interviews te bereiken. In Overtoomse Veld, de buurtcombinatie met het hoogste percentage allochtonen, is de afwijking tussen de steekproef en de populatie op dit kenmerk het grootst.

In de tabellen wordt steeds eerst het percentage op populatieniveau (P) gegeven en daarna het steekproefpercentage (S).

Tabel A1: Samenstelling huishouden

	hele stadsdeel		Slotervaart		Overtoomse Veld		Westlandgracht		Sloter/ Riekerpolder	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Alleenstaande	30	27	32	32	29	29	38	32	24	15
Gezin	70	63	68	68	71	71	62	68	76	85

Tabel A2: Geboorteland respondent

	hele stadsdeel		Slotervaart		Overtoomse Veld		Westlandgracht		Sloter/ Riekerpolder	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Nederland	62	81	66	70	47	86	66	85	69	87
Suriname	8	3	7	3	10	1	6	1	8	5
Antillen	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1
Turkije	4	5	3	8	7	3	4	7	2	1
Marokkanen	9	5	7	11	20	6	6	0	3	0
Overig	16	6	16	8	16	4	17	7	17	5

Tabel A3: Sekse

	hele stads- deel		Slotervaart		Overtoomse Veld		Westland- gracht		Sloter/ Riekerpolder	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
Man	47	47	45	41	47	54	49	51	51	45
Vrouw	53	52	55	58	53	47	51	47	49	55
Onbekend		1		1		0		2		0

Tabel A4: Leeftijd

	hele stads- deel		Slotervaart		Overtoomse Veld		Westland- gracht		Sloter/ Riekerpolder	
	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S
19 jaar ⁶	23	3	20	2	29	8	17	0	26	2
20 t/m 34 jr	25	28	21	18	21	25	29	34	31	39
35 t/m 49 jr	20	25	17	27	17	9	19	22	27	43
50 t/m 64 jr	15	20	17	28	14	19	16	23	10	6
65 jaar en ouder	18	24	25	25	19	40	19	22	5	10

6 De populaiegegevens hebben betrekking op iedereen van 0-19 jaar. In de steekproef zijn alleen personen van 16 jaar of ouder opgenomen.

Bijlage 2:
**Kaart stadsdeel Slotervaart/Overtoomse Veld en
buurtcombinaties**

LEGENDA

85 - SLOTERVAART

86 - OVERTOOMSE VELD

87 - WESTLANDGRACHT

88 - SLOTER/RIEKERPOLDER

